

Svjesni značaja efikasne saradnje u slivu rijeke Save za ekonomski, društveni i kulturni razvoj regiona,

U želji da doprinesemo izradi i implementaciji projekata od velikog značaja za održivi razvoj u slivu rijeke Save,

Imajući u vidu implementaciju *Strategije Evropske unije za Podunavlje* (u daljem tekstu: *Dunavska strategija*),

Vjerujući da izrada i implementacija prioriternih projekata Međunarodne komisije za sliv rijeke Save može doprinijeti ostvarivanju ciljeva *Dunavske strategije*,

U skladu sa čl.16 st.1(d) *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* (u daljem tekstu: *Okvirni sporazum*), Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (u daljem tekstu: Savska komisija) je, na svojoj 33. sjednici, održanoj 9-10. oktobra 2013. godine, usvojila sljedeću

PREPORUKU – 3/13

u vezi

PROJEKATA OD VELIKOG ZNAČAJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ U SLIVU RIJEKE SAVE U KONTEKSTU STRATEGIJE EVROPSKE UNIJE ZA PODUNAVLJE

1. Savska komisija preporučuje Stranama *Okvirnog sporazuma* – Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Srbiji i Sloveniji (u daljem tekstu: Strane), da podrže izradu i implementaciju projekata od velikog značaja za održivi razvoj u slivu rijeke Save, koje su Strane dogovorile na regionalnom nivou kao prioritne projekte Savske komisije.
2. Savska komisija preporučuje Stranama da prioritne projekte Savske komisije uvrste u svoje nacionalne programe, kako bi se povećale mogućnosti koordiniranog djelovanja država i Savske komisije prema mogućim izvorima finansiranja, a posebno fondovima Evropske unije, imajući u vidu predstojeći Višegodišnji finansijski okvir Evropske unije 2014-2020.
3. Radi stvaranja uvjeta za implementaciju što većeg broja regionalnih projekata kroz okvir *Dunavske strategije*, Savska komisija preporučuje Stranama da prioritne projekte Savske komisije uključe u tekuće aktivnosti nacionalnih koordinatora za *Dunavsku strategiju*, kao i predstavnika država u odgovarajućim prioritnim oblastima *Dunavske strategije*.

4. Pregled prioriternih projekata Savske komisije i obrazloženje ove Preporuke dati su u Aneksu “Realizacija regionalnih projekata u finansijskom ciklusu EU 2014-2020 kao temelj održivog razvoja u slivu rijeke Save”, koji predstavlja njen sastavni dio.

Ref. br.: 1S-33-R-13-2/1-2
Zagreb, 10. oktobar 2013.

Miodrag Pješčić
Predsjedavajući Savske komisije

ANEKS: Realizacija regionalnih projekata u finansijskom ciklusu EU 2014-2020 kao osnova održivog razvoja u slivu rijeke Save - Obrazloženje Preporuke 3/13 Savske komisije -

1. Uvod

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija), osnovana da bi koordinirala proces implementacije *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)*, prvi je razvojno orijentirani mehanizam prekogranične saradnje u savskom regionu i jedini subregionalni mehanizam saradnje u slivu Dunava, u području voda. Savska komisija ima najširi djelokrug rada među međunarodnim riječnim organizacijama u Evropi, baveći se istovremeno pitanjima održivosti (zaštita voda i vodnog ekosistema, zaštita od štetnog djelovanja voda – poplava, suša, akcidenata koji izazivaju zagađenje voda) i aspektima razvoja (razvojne aktivnosti povezane sa korišćenjem voda – plovidba, riječni turizam, itd.).

Regionalni projekti od značaja za sliv Save, čija realizacija treba da bude podstaknuta ovom Preporukom, rezultat su višegodišnjih napora savskih država i Savske komisije na sprovođenju *Okvirnog sporazuma*. Za njihovu realizaciju, međutim, u ovom trenutku je potrebno učiniti dodatni napor kako bi se ti projekti zaista i sproveli u praksi, posebno imajući u vidu mogućnosti koje pruža implementacija *Dunavske strategije* EU i ciljani period 2014-2020.

2. Doprinos Savske komisije aktivnostima na nivou država

U tekstu *Savska komisija – doprinos održivim rješenjima za razvoj regiona* iz januara 2013. godine (Prilog 1), sažeto su prikazane koristi od postojanja i rada Savske komisije za države Strane *Okvirnog sporazuma*. Pored rezultata koje je Savska komisija postigla kao koordinator aktivnosti država u oblastima neposredno povezanim s glavnim ciljevima *Okvirnog sporazuma* (plovidba, upravljanje vodama, upravljanje hazardima) i drugim poljima (na primjer, razvoj riječnog turizma), značajan doprinos Komisije vezan je i za pripremu i realizaciju regionalnih projekata za sliv rijeke Save, relevantnih sa stanovišta implementacije *Okvirnog sporazuma*¹. Neposredan doprinos Komisije ogleda se u pripremi projektnih prijedloga, osiguravanju finansijskih sredstava iz eksternih izvora i (u nekim slučajevima) samoj implementaciji projekata². Od ukupnog budžeta 30 do sada realiziranih ili započetih projekata (Prilog 2), koji iznosi 24 M€, 87% sredstava (ili 20.8 M€) osigurano je iz eksternih izvora, dok preostalih 13% (3.2 M€) predstavljaju sredstva država Strana³.

3. Planirani regionalni projekti od značaja za države sliva Save

Pored navedenog, dosadašnja saradnja kroz Savsku komisiju omogućila je i da države utvrde zajedničke prioritete i viziju, kao i zajednički program za održivi razvoj regiona, čiju ključnu komponentu predstavljaju prioritetni regionalni projekti, prikazani u Prilogu 3⁴.

¹ Svi projekti koji su predmet razmatranja Savske komisije, dogovoreni su, konsenzusom, na nivou četiri države i usaglašeni sa direktivama i strategijama EU.

² Posredan doprinos Savske komisije, vezan za projekte koje finansiraju i/ili implementiraju same države, a koji su proistekli iz aktivnosti koje koordinira Savska komisija, prikazan je u Prilogu 1.

³ Veći dio sredstava koje su uložile države Strane predstavlja sufinansiranje projekata finansiranih iz fondova EU.

⁴ „A lista“ obuhvaća projekte iz područja direktno obuhvaćenih djelokrugom rada Savske komisije i njenih stručnih grupa, kao i nacionalnih tijela nadležnih za implementaciju *Okvirnog sporazuma*. Ova veza omogućava dobru koordinaciju aktivnosti Savske komisije i predstavnika država, kao što je to bio slučaj tokom izrade i dosadašnje implementacije *Dunavske strategije*, kada je, zajedničkim naporom predstavnika država i Savske komisije, postignuto da 11 projekata Savske komisije bude uvršteno u implementacione dokumente *Dunavske*

Zajednički program uklapa se u *Dunavsku strategiju* ne samo tematski, već i konceptijski, obzirom da je usmjeren na korištenje već postojećih mehanizama i resursa (u skladu s principom „3 ne“ *Dunavske strategije*). S obzirom na to, strateški cilj Savske komisije je da se ovaj program plasira kroz implementaciju što većeg broja prioriternih regionalnih projekata u sljedećem finansijskom ciklusu EU (2014 – 2020), posebno kroz okvir *Dunavske strategije*. Da bi navedeni cilj mogao da se ostvari, potrebno je:

- U državama Stranama dodatno podići stepen prepoznavanja dosadašnjeg doprinosa i korištenja postignutih rezultata i projekata realiziranih kroz Savsku komisiju, kao i stepen prepoznavanja koristi od implementacije budućih, planiranih projekata.
- Dodatno uskladiti dogovore / planove na regionalnom nivou, postignute u okviru Savske komisije, sa nacionalnim prioritetima država Strana.
- Osigurati brzo i koordinirano djelovanje država Strana (i Savske komisije) prema mogućim izvorima finansiranja, sa posebnim naglaskom na fondove EU.

U tom smislu, Savska komisija je započela realizaciju niza aktivnosti. Održani su sastanci sa nacionalnim koordinatorima / kontakt osobama država Strana za *Dunavsku strategiju*. Za predstojeći skup „Ljubljana forum 2013“ (17-18.10.2013.), predviđena su dva izlaganja predstavnika Savske komisije o prioriternim regionalnim projektima, a kao jedna od sesija biće održan sastanak Savske komisije o projektima i mogućnostima njihove realizacije, prije svega u okviru *Dunavske strategije*. Kontinuirano se odvija komunikacija sa međunarodnim finansijskim institucijama i programima (GEF, Svetska banka, UNECE, UNESCO, institucije Vlade SAD), a započete su aktivnosti na organizaciji konferencije (početkom 2014.) na kojoj će prijedlozi projekata biti izloženi predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija.

4. Cilj Preporuke

Ovom Preporukom Savska komisija se obraća vladama država Strana i njihovim resornim ministarstvima, sa ciljem da doprinese efikasnom i usklađenom djelovanju država i Savske komisije prema potencijalnim izvorima finansiranja, kako bi se povećala mogućnost da se osiguraju sredstva za realizaciju što većeg broja regionalnih projekata dogovorenih u okviru Savske komisije. U tom smislu, predlaže se ove projekte uvrstiti u nacionalne programe država, a kao dobar operativni model daljeg djelovanja prema izvorima finansiranja i koordinacije aktivnosti na unutrašnjem državnom nivou, predlaže se projekte uključiti u djelokrug nacionalnih koordinatora država za *Dunavsku strategiju*. Na taj način, Savska komisija bi dodatno mogla da pomogne državama u nastupu prema izvorima finansiranja, sa posebnim naglaskom na fondove Evropske unije.

Spisak priloga

Prilog 1. *Savska komisija – doprinos održivim rješenjima za razvoj regiona*

Prilog 2. Pregled realiziranih i tekućih projekata u vezi sa implementacijom *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*

Prilog 3. Pregled planiranih projekata u vezi sa implementacijom *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*

strategije (projekti br. 3 – 13). „B lista“ obuhvaća projekte iz drugih područja, koje su države prepoznale kao korisne za implementaciju *Sporazuma* i iskazale interes da se ti projekti realiziraju kroz mehanizme Savske komisije, iako ova područja nisu u potpunosti obuhvaćena nadležnim tijelima za implementaciju *Sporazuma*, ni stručnim grupama Savske komisije. Dio projekata sa „B liste“ predložile su različite interesne grupe iz nevladinog, akademskog i poslovnog sektora, koje pristupaju Komisiji sa idejama regionalnih projekata, prepoznajući Komisiju kao najbolje mjesto za njihovu dalju pripremu i implementaciju.

Prilog 1. „Savska komisija – doprinos održivim rješenjima za razvoj regije“ (dokument od 29. siječnja 2013.)

U toku je osma godina postojanja Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savske komisije) i njenog rada na koordinaciji suradnje savskih država radi provođenja *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)*.

Okvirni sporazum, prvi razvojno orijentirani međunarodni sporazum sklopljen u regiji nakon mirovnog sporazuma iz Daytona i sporazuma o pitanjima sukcesije, obuhvaća i povezuje sve vidove upravljanja vodnim resursima – različite vidove korištenja voda, zaštitu voda i vodnog ekosistema i zaštitu od štetnog djelovanja voda (uslijed poplava, suša ili akcidenata koji izazivaju zagađenje voda). Iako prvenstveno usmjeren na uspostavu međunarodnog režima plovidbe na Savi i njenim plovnim pritokama, održivo upravljanje vodama u slivu i održivo upravljanje opasnostima (poplave, suše i akcidentna zagađenja voda), *Okvirni sporazum*, zahvaljujući svojoj sveobuhvatnosti, predstavlja dobru osnovu za suradnju država i u drugim područjima vezanim uz vode (na primjer, razvoj riječnog turizma), radi ostvarivanja strateškog cilja – stvaranja uvjeta za održivi razvoj regije u slivu Save. Savska komisija je, stoga, organizacija s najširim djelokrugom rada među evropskim međunarodnim riječnim ili jezerskim komisijama.

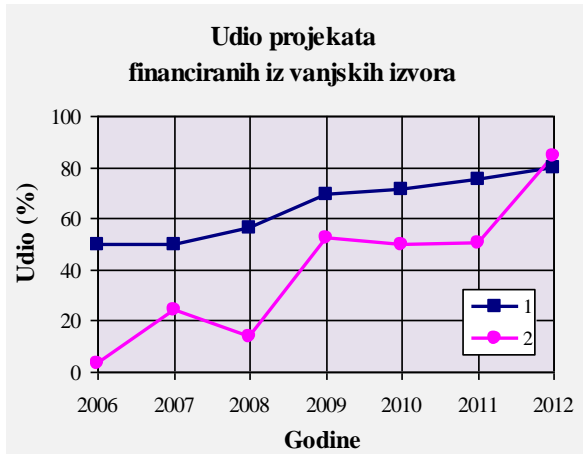
Iako, zbog sveobuhvatnosti *Okvirnoga sporazuma*, proces implementacije *Sporazuma* zahtijeva značajne ljudske resurse i dobru međusektorsku komunikaciju i suradnju u svakoj državi pojedinačno, kao i stalne zajedničke napore uključenih država, postojanje i rad Savske komisije odlikuje niz pozitivnih strana, koje, sa stajališta država, pružaju značajnu dodatnu vrijednost:

- stvaranje uvjeta za intenzivnije kontakte i bolju suradnju država, realizaciju zajednički dogovorenih regionalnih projekata, harmonizaciju regulative, metodologija i postupaka, kao i bolju međusektorsku suradnju u svakoj državi pojedinačno;
- sveobuhvatan pristup suradnji na nivou sliva, uz istodobno bavljenje pitanjima razvoja i održivosti, kao i uz težnju da se u proces uključe svi društveni sektori (vladin, nevladin, akademski i poslovni);
- težnju za održivim rješenjima, kroz osiguranje sudjelovanja javnosti i uključenja interesnih grupa (odnosno, kombinaciju pristupa „odozgo prema dole“ i „odozdo prema gore“);
- usklađenost s relevantnim direktivama (okvirna direktiva o vodama, direktiva o poplavama) i strategijama Evropske unije (*Dunavska strategija, Strategija EU 2020*);
- veći nivo detaljnosti i komplementarnost rezultata onima koji se dobivaju na regionalnom, dunavskom nivou;
- pragmatičnost i praktičnost, s obzirom na to da se državama osiguravaju konkretni „proizvodi“ (strateški planovi, integralni sistemi, razvojni programi, usklađena regulativa).

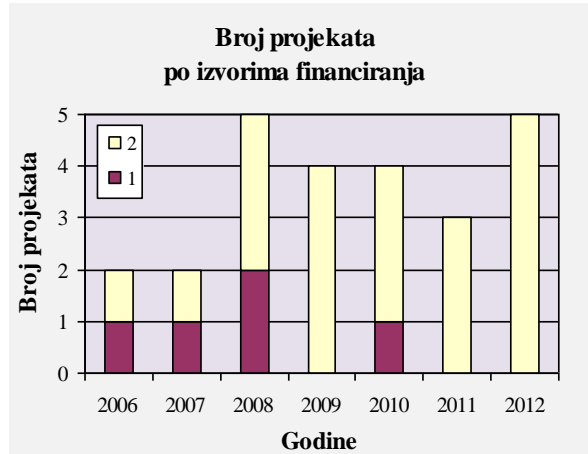
Uspješnost savskog modela prekogranične suradnje postaje sve više prepoznata u drugim regijama (drugi dijelovi jugoistočne Evrope, oblast Mediterana, Evropska unija, istočna Evropa i područje Kavkaza, centralna Azija), kao primjer dobre prakse.

Iako upravljanje projektima nije njena osnovna uloga, postojanje i rad Savske komisije pokazali su se i kao uspješan način za osiguranje realizacije širokog spektra projekata u području voda. U posljednjem, 10. izdanju biltena *Savski vjesnik* prikazani su rezultati analize projekata u vezi s provođenjem *Okvirnoga sporazuma*, u kojima je Savska komisija dala svoj doprinos kroz direktno osiguranje finansijskih sredstava, pripremu i/ili realizaciju projekata ili

koordinaciju aktivnosti iz kojih su, zatim, proistekli projekti. Analizom su obuhvaćeni do sada realizirani i započeti projekti, kao i projekti za koje su sredstva osigurana i nalaze se pred početkom implementacije. Rezultati analize pokazuju da je za implementaciju projekata do sada osigurano ukupno 12.55 mil. eura, od čega 16% (2.06 mil. eura) potiče iz kontribucija strana, a 84% (10.49 mil. eura), iz drugih izvora. Primjetan je stalni rast udjela finansiranja iz vanjskih izvora, od početka rada Komisije do danas. Od 25 projekata obuhvaćenih analizom, osam je ušlo u kategoriju projekata s budžetom između 50 i 500 hiljada eura, a 5 projekata, s budžetom većim od 500 hiljada eura.

1 – Udio u ukupnom broju projekata;
2 – Udio u ukupnom budžetu projekata.

1 – Kontribucije država;
2 – Vanjski izvori.

Do sada implementirani projekti su, za države, osigurali značajnu korist kroz realizaciju aktivnosti na izradi konkretnih proizvoda, kao što su, na primjer:

- izrada *Plana upravljanja slivom rijeke Save* u skladu s *Okvirnom direktivom EU o vodama*, uključujući i razmatranje sve važnijih pitanja, kao što su analiza uticaja klimatskih promjena na slivu (kroz izradu *Plana prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv Save*), upravljanje riječnim nanosom itd.,
- inicijalne aktivnosti na izradi *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* u skladu s *Direktivom EU o poplavama*, uključujući razvoj hidrološkog i hidrauličkog modela za sliv Save, primjenjivih za razne potrebe u vezi s upravljanjem vodnim resursima u slivu Save,
- niz aktivnosti vezanih za obnovu plovnog puta rijeke Save (izrada studijske i projektne dokumentacije, obnova sistema obilježavanja plovnog puta, razvoj riječnih informacijskih servisa),
- razvoj geografskog informacijskog sustava za sliv Save,
- unaprjeđenje razmjene meteoroloških i hidroloških podataka u slivu Save,
- inicijalne aktivnosti vezane za razvoj turizma u slivu Save (nautički i eko-turizam);
- uspostavljanje platforme interesnih grupa u slivu rijeke Save, čijim postojanjem bi se osiguralo aktivno sudjelovanje svih društvenih sektora (vladin, nevladin, akademski i poslovni) u procesu implementacije *Okvirnog sporazuma*.

Postoje realne mogućnosti i očekivanja da se, u budućnosti, udio finansiranja projekata iz vanjskih izvora dodatno poveća, s obzirom na to da je, u okviru procesa implementacije *Dunavske strategije EU*, 11 prioritetnih projekata Savske komisije iz područja upravljanja vodama, GIS-a, hidrometeorologije i razvoja turizma (svi s budžetom od preko 1 mil. eura) dobilo potvrdu o usklađenosti ili pismo preporuke. U području plovodbe, nakon realizacije tekućih projekata predstoji izvođenje radova na obnovi plovnog puta Save, za koje se,

također, očekuje pismo preporuke *Dunavske strategije* a koje će, kao i drugi planirani projekti, pretežno biti temeljeno na vanjskim izvorima finansiranja.

Doprinos Savske komisije sa stajališta implementacije projekata je dvojak. Neposredni doprinos ogleda se kroz direktno osiguranje finansijskih sredstava i/ili implementaciju projekata od strane Komisije. Posredni doprinos ogleda se u činjenici da integralni pristup Komisije, kao i koordinacija aktivnosti i projekata na prekograničnom nivou, doprinose tome da države nekad lakše dođu do sredstava iz vanjskih izvora ili da, kada same finansiraju projekt, imaju manje troškove nego kada bi isti projekt realizirale odvojeno od drugih država.

Unatoč prisutnoj krizi, za očekivati je da će dobri prekogranični projekti i dalje nalaziti put do potencijalnih finansijera, a njihovom kandidiranju kao i kasnijoj realizaciji, svakako će doprinositi kvalitet postignutih dogovora na regionalnom nivou, posebno kroz već prepoznate mehanizme Savske komisije, uz aktivno sudjelovanje nadležnih institucija savskih država i težnju da što veći udio u realizaciji projekata pripadne nacionalnim institucijama.

I pored postojećih izazova u implementaciji *Okvirnog sporazuma*, rad Savske komisije državama donosi značajnu korist i ostvaruje stalni napredak prema postizanju glavnog cilja – održivog razvoja regije u slivu rijeke Save.

Prilog 2. Pregled realiziranih i tekućih projekata u vezi sa *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save*

Naziv projekta	Trajanje	Status	Napomena o statusu / Period implementacije	Vodeći partner / konsultant	Budžet (k€)	Izvor finansiranja	
Upravljanje riječnim slivom							
Izrada pripreme dokumentacije za „Zajednički pregled Save 2008“	3 mjes.	Realiziran	Jan. 2008. – apr. 2008.	Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, Beograd, RS	4.7	Savska komisija	
Hidrološki izvještaj za sliv Save (Hidrološki dio Izvještaja o slivu rijeke Save)	8 mjes.	Realiziran	Sep. 2008. – maj 2009.	Dr Stevan Prohaska, Beograd, RS	8.9	Savska komisija	
Hidromorfološki izvještaj za Izvještaj o slivu rijeke Save	7 mjes.	Realiziran	Nov. 2008. – maj 2009.	Institut za razvoj vodnih resursa „J. Čeranić“, Beograd, RS	11.6	UNECE	
Izrada i implementacija Plana upravljanja vodama za sliv rijeke Save	'Tender' linija	2 god.	Nov. 2009. – nov. 2011.	VVMZ, Institut za životnu sredinu, Inst. za vod. resurse, Slovačka	~ 900.0	EC	
	'Grant' linija	33 mjes.	Realiziran	Nov. 2009. – avg. 2012.	Savska komisija	169.0	EC
						23.0	Savska komisija
Jačanje uključenja interesnih grupa u upravljanje slivom Save – Uspostavljanje Savskog partnerstva za vode	9 mjes.	U toku	Započet u nov. 2010. Kašnjenje u realizaciji. Završetak se očekuje u 2013.	GWP-Med	46.5	UNESCO, EC, GWP-Med	
Izrada praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom koristeći sliv Save kao primjer	~ 2.5 god.	U toku	Započet u apr. 2012. Završena Faza 1 (od 5). Faza 2 u toku.	UNESCO, Savska komisija	225.0	UNESCO (ISI, IHP, Venice Office), Sed-Net, Deltares, VMM, BRGM, HAW	
Upravljanje poplavama							
Mapiranje poplava na rijeci Savi – prva faza	18 mjes.	Realiziran	Sep. 2009. – apr. 2011.	USACE, Savska komisija	~ 80.0 (~ 100 k\$)	USACE	
Povezivanje planiranja upravljanja rizikom od poplava i ocena klimatskih promjena u slivu Save	2 god.	U toku	Započet u avg. 2010. Implementacija u završnoj fazi (odobreno produženje do kraja 2013.).	Grđ. fak., Split, HR; Grđ. fak., Ljubljana, SI	~ 136.0 (170 k\$)	UNECE	

Naziv projekta	Trajanje	Status	Napomena o statusu / Period implementacije	Vodeći partner / konsultant	Budžet (k€)	Izvor finansiranja
Obnova i razvoj plovidbe						
Prethodna studija opravdanosti obnove i razvoja plovnog puta na Savi	4 mjes.	Realiziran	Dec. 2006. – mart 2007.	Witteveen+Bos, Holandija	159.2	HR, Savska komisija
Ekonomska studija i studija institucionalnog, političkog i pravnog okvira za vodni transport na rijeci Savi	5 mjes.	Realiziran	Mart 2007. – jul 2007.	Booz Alen Hamilton, SAD	~ 240.0 (300 k\$)	USAID
Studija opravdanosti i projektna dokumentacija za obnovu i razvoj plovidbe i transporta na plovnom putu rijeke Save	8 mjes.	Realiziran	Dec. 2007. – avg. 2008.	Pacific Consultants International, Japan	597.8	Države Strane
Glavni projekat sistema obilježavanja plovnog puta Save na sektoru za čije je obilježavanje nadležna BA	8 mjes.	Realiziran	Apr. 2008. – dec. 2008.	Agencija za vodne putove, Hrvatska	24.9	BA
Obnova sistema obilježavanja plovnog puta na rijeci Savi	~ 2 god.	Realiziran	2008. – 2009.	Ministarstvo komunikacija i transporta, BA	525.0	BA
				Plovput, RS	350.0	RS
Prethodna studija opravdanosti za Novu međunarodnu luku Šabac	~ 1 god.	Realiziran	2010.	Tina Vienna, Austrija; Ehting, RS	64.0	USAID
Glavni projekat i instalacija prototipa RIS-a na rijeci Savi	6 mjes.	Realiziran	Sep. 2010. – jun 2011.	CRUP, HR	399.0	BA, HR, RS
Internet aplikacija za izradu Plana obilježavanja rijeke Save i njenih plovnih pritoka i za redovno ažuriranje sistema obilježavanja	3 mjes.	Realiziran	Feb. 2011. – maj 2011.	Dimedia, HR	5.5	Savska komisija
Implementacija RIS-a na rijeci Savi	3 god.	U toku	U RS projekat realiziran.	Plovput, RS	~ 1,100.0	EC
			U HR osigurana sredstva EU, tenderska procedura u toku.		1,360.0	EC (IPA HR)
			U BA se radi na obezbjeđenju finansijskih sredstava.		240.0	HR

Naziv projekta	Trajanje	Status	Napomena o statusu / Period implementacije	Vodeći partner / konsultant	Budžet (k€)	Izvor finansiranja
Studija ocjene utjecaja na okoliš i Glavni projekat plovnog puta na Savi (dionica Brčko – Sisak)	~ 2 god.	U toku	Završen pregled prethodno izrađene dokumentacije. Izrada glavnog projekta u toku.	Parsons Brinckerhoff Ltd., SAD (Pregled); Witteveen+Bos, Holandija (Glavni projekat)	2,125.0	EC (IPA HR)
					375.0	HR
Deminiranje i projektna dokumentacija (studija ocjene utjecaja i glavni projekat) za plovni put na Savi (dionica Beograd – Brčko)	~ 2 god.	U toku	Izrada Studije ocjene utjecaja u toku. Započeta izrada glavnog projekta.	AEKOM, Španija (Studija); Konzorcij Vodoprivredni biro i IGH d.d., HR (Glavni projekt)	5,270.0	EC (IPA BA)
Obnova luke Brčko		U toku	Započet 2012. Završena pripremna faza.		5,800.0	Svjetska banka
Master plan za novu luku Sisak	14 mjes.	U toku	Započet 2013. Izvršene preliminarnne analize i ispitivanja.	IC Consulente, Austrija	1,275.0	EC (IPA HR)
					225.0	HR
Projektna dokumentacija za terminal za opasne terete – luka Sl.Brod	10 mjes.	U toku	Započet 2013. Završena pripremna faza.		1,487.5	EC (IPA HR)
					262.5	HR
Upravljanje informacijama						
Izrada nacrtu prijedloga Strategije implementacije Sava GIS-a	6 mjes.	Realiziran	Dec. 2006. – jun 2007.	Višnja Omerbegović, HR	5.0	Savska komisija
Izrada implementacionih dokumenata Sava GIS-a	6 mjes.	Realiziran	Jul 2009. – mart 2010.	GISDATA, HR	44.3	Savska komisija
Uspostavljanje i kompletiranje Sava GIS-a – prva faza implementacije	~ 2 god.	U toku	Prvi dio: maj 2010. – avg. 2012. (u okviru granta EC za izradu Plana upravljanja vodama za sliv Save). Nezvanično potvrđeno finansiranje završetka realizacije kroz novi ugovor.	Izbor konsultanta predstoji.	150.0	EC
					22.0	Savska komisija
Hidrološka i meteorološka pitanja						
Internet aplikacija za razmjenu hidro-meteoroloških informacija u slivu Save	2 mjes.	Realiziran	Apr. 2011. – jun 2011.	Dimedia, HR	1.4	Savska komisija

Naziv projekta	Trajanje	Status	Napomena o statusu / Period implementacije	Vodeći partner / konsultant	Budžet (k€)	Izvor finansiranja
Izrada Detaljnog programa za pripremu hidrološke studije za sliv Save	12 mjes.	Realiziran	Maj 2012. – jun 2013.	Građev. fakultet, Ljubljana, SI	5.0	Savska komisija
Pitanja klimatskih promena						
Plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save	~ 2 god.	U toku	Započet u junu 2009. Završetak se očekuje u 2013.	Svjetska banka	~ 240.0 (~ 300 k\$)	Svjetska banka
Razvoj rečnog turizma						
Nautičko-turistički vodič za Savu	6 mjes.	Realiziran	Sep. 2010. – mart 2011. (Vodič izdat na hrv. i srp. jeziku)	Vasić Borislav k.d., RS	15.6	Regionalne privredne komore (BA, HR, RS), SI
Promocija razvoja eko-turizma u slivu Save	15 mjes.	Realiziran	Apr. 2012. – jun 2013.	Ambasada SAD u Zagrebu, REC HR, Savska komisija	~ 25.0	Ambasada SAD u Zagrebu

Skraćenice

BA	Bosna i Hercegovina	RS	Republika Srbija
BRGM	Institut za rudarska i geološka istraživanja, Francuska	SedNet	Evropska mreža za nanos
EC	Evropska komisija	SI	Republika Slovenija
GWP-Med	Globalno partnerstvo za vode – regionalno partnerstvo za Mediteran	UNECE	Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu
HAW	Visoka škola za primjenjene nauke, Univ. primjenjenih nauka, Hamburg	UNESCO	Obrazovna, naučna i kulturna organizacija Ujedinjenih nacija
HR	Republika Hrvatska	USACE	Inžinjerski korpus Vojske SAD
IHP	Međunarodni hidrološki program	USAID	Agencija SAD za međunarodni razvoj
ISI	Međunarodna inicijativa za nanos	VMM	Flamanska agencija za životnu sredinu, Belgija
REC	Regionalni centar za okoliš	VVMZ	Međunarodna konsultantska firma, Slovačka
RIS	Riječni informacijski servisi		

Prilog 3. Pregled planiranih projekata u vezi sa *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save*

Projekti neposredno povezani sa realizacijom glavnih ciljeva *Okvirnog sporazuma* („A lista“)

Broj	Naziv projekta	Trajanje	Raspoloživa dokumentacija / Status	Budžet (k€)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
Obnova i razvoj plovidbe						
1	Izvođenje radova na obnovi i razvoju plovnog puta rijeke Save	5-6 god.	Izrada glavnih projekata u toku.	~ 85,000	IPA, Svetska banka, EBRD	2015. (po završetku izrade projekata).
2	Uspostavljanje sistema za prikupljanje, tretman i odlaganje opasnog i broskog otpada na Savi	~ 5 god.	Projektna ideja.	~ 4,000	IPA, IPF	Po završetku CO-WANDA projekta.
Upravljanje riječnim slivom						
3	Istraživanje bioraznolikosti i ekološkog stanja nanosa, voda i biote u slivu Save	2 god.	Projektni prijedlog dobio pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	1,490	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.
4	Podrška uspostavljanju održivog upravljanja nanosom u slivu Save	~ 2.5 god.	Projektna ideja dobila pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	~ 1,500	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	
5	Zaštita i održivo korišćenje vodnih resursa iz aluvijalnih akvifera sliva Save	~ 2 god.	Projektna ideja dobila pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	~ 1,500	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	
6	Implementacija Plana upravljanja vodama za sliv Save	~ 2 god.	Projektna ideja uključena kao 'milestone' br.6 u Mapu puta Akcije 2 („Jačanje saradnje na nivou podslivova“) u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	/	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	2015. god. (nakon što države usvoje Plan upravljanja)
7	Analiza sliva rijeke Save (u okviru drugog ciklusa planiranja)	~ 2 god.	Projektna ideja uključena kao 'milestone' br.7 u Mapu puta Akcije 2 u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	/	Fondovi EU, event. Svjetska banka	Kraj 2013.
8	Izrada Plana upravljanja vodama za sliv Save (u okviru drugog ciklusa planiranja)	~ 4 god.	Projektna ideja uključena kao 'milestone' br.8 u Mapu puta Akcije 2 u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	/	Fondovi EU, GEF, ev. Svjetska banka	2014.

Broj	Naziv projekta	Trajanje	Raspoloživa dokumentacija / Status	Budžet (k€)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
Upravljanje poplavama						
9	Izrada Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv Save	4 god.	Očekuje se dovršetak Programa za izradu Plana upravljanja do kraja 2013. Projektni prijedlog dobio pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 5 <i>Dunavske strategije</i> .	Do 3,000	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF, WBIF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.
10	Održiva i operativna prognoza poplava u realnom vremenu uz održivo upravljanje resursima Save	3 god.	Projektni prijedlog dobio pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 5 <i>Dunavske strategije</i> .	2,900	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.
Sprječavanje i kontrola akcidenata						
11	Izrada Plana zaštite i spašavanja u slučaju zagađenja voda u slivu Save	2.5 god.	Projektni prijedlog dobio pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 5 <i>Dunavske strategije</i> .	1,400	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.
Upravljanje informacijama						
12	Uspostavljanje i kompletiranje Sava GIS-a – druga i treća faza implementacije	~ 3 god. (2. faza)	Projektna ideja uključena kao 'milestone' br.5 u Mapu puta Akcije 3 („Podrška sistemima za prikupljanje podataka, ranije razvijenim od strane ICPDR-a“) u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	/	Fondovi EU, GEF, ev. Svjetska banka	
Hidrološka i meteorološka pitanja						
13	Hidrološka studija za sliv rijeke Save	2.5 god.	Izrađen detaljni program (projektni zadatak). Projektni predlog dobio pismo preporuke u okviru Prioritetne oblasti 4 <i>Dunavske strategije</i> .	~ 1,250	Fondovi EU (npr. SEE program), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.

Drugi regionalni projekti, korisni sa stanovišta implementacije Okvirnog sporazuma („B lista“)

Broj	Naziv projekta	Trajanje	Raspoloživa dokumentacija / Status	Budžet (k€)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
Razvoj riječnog turizma						
1	Izrada Master plana razvoja nautičkog turizma u slivu Save	~ 1 god.	Projektни prijedlog.	500 -1,000	Fondovi EU (npr. SEE program)	
2	Postavljanje pristana za turistička plovila duž rijeke Save	~ 1 god.	Projektни prijedlog.	~ 500	Fondovi EU (npr. SEE program)	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva.
3	Izrada Master plana razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save	~ 1 god.	„Prekogranične smjernice razvoja eko-turizma u slivu Save“.	~ 500	Fondovi EU (npr. SEE program)	
4	Uspostavljanje ‘eko-značke’ za sliv rijeke Save	6 mjes.	„Prekogranične smernice razvoja eko-turizma u slivu Save“.	~ 100	Vlada SAD	
5	Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save	/	Projektни prijedlog za Fazu 1 (izrada inicijalnog koncepta) spreman. Projektни predlog (za cijeli projekat) u izradi.	~ 75 (Faza 1)	Fondovi EU (npr. SEE program)	Spreman za implementaciju (Faza 1) čim se osiguraju sredstva.
Razvoj sektora malih i srednjih preduzeća						
6	Unaprjeđenje infrastrukture za proizvodnju hrane i uzgoj riba u slivu Save	/	/	/	WBIF	
7	Unaprjeđenje infrastrukture za tretman otpadnih voda i đubriva u slivu Save	/	/	/	WBIF	
8	Razvoj malih hidroelektrana u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
9	Razvoj malih brodogradilišta i luka/marina u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
Prostorno uređenje						
10	Urbanistički koncept razvoja prostora uz rijeku Savu od izvora do ušća	/	Projektна ideja.	/	Fondovi EU (npr. SEE program)	

Skraćenice

EBRD Evropska banka za obnovu i razvoj
EU Evropska unija
GEF Globalni fond za okoliš
GIS Geografski informacijski sistem

IPA Instrument pretpristupne pomoći
IPF Fond za infrastrukturne projekte
SEE Jugoistočna Evropa
WBIF Investicioni okvir za Zapadni Balkan